

**Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет
імені Г.С. Сковороди
Жешувський університет (Республіка Польща)
Педагогічний інститут Чендуського університету (КНР)**

Матеріали

IV Міжнародної науково-практичної конференції

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ВИЩОЇ І СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА

12 грудня 2019 року

**Харків
2020**

ББК 74.58+74.20+88.40+88.840

УДК 37.013.77:[378+373.5]

П86

ISBN 978-966-8196-19-5

Редакційна колегія:

Бойчук Ю. Д. – д-р пед. наук, професор, проректор з наукової роботи ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

Золотухіна С. Т. – д-р пед. наук, професор, завідувач кафедри загальної педагогіки і педагогіки вищої школи ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

Лупаренко С. Є. – д-р пед. наук, доцент, професор кафедри загальної педагогіки і педагогіки вищої школи ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

Пісоцька М. Е. – д-р пед. наук, доцент, професор кафедри загальної педагогіки і педагогіки вищої школи ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

Попова О. В. – д-р пед. наук, професор, професор кафедри загальної педагогіки і педагогіки вищої школи ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

Ткачова Н. О. – д-р пед. наук, професор, професор кафедри загальної педагогіки і педагогіки вищої школи ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

Кін О. М. – канд. пед. наук, доцент, доцент кафедри загальної педагогіки і педагогіки вищої школи ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

*Затверджено редакційно-видавничою радою
Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди
(протокол № 1 від 10 січня 2020 року)*

Психолого-педагогічні проблеми вищої і середньої освіти в умовах сучасних викликів: теорія і практика : матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції (Харків, 12 грудня 2019 р.) / Харк. нац. пед. ун-т імені Г. С. Сковороди. – Харків : «Мітра», 2020. – 447 с.

У збірнику відображено психолого-педагогічні проблеми вищої і середньої школи в умовах сучасних викликів. Він містить результати досліджень учених, викладачів, учителів, наукові пошуки докторантів, аспірантів, студентів з питань розвитку педагогічної науки й освіти, психолого-педагогічних аспектів інклюзивної освіти, реалізації інноваційних технологій, розвитку обдарованої особистості в сучасному освітньому середовищі, професійної підготовки фахівця а також сучасних проблем порівняльної педагогіки.

Матеріали стануть у нагоді науковцям, докторантам, аспірантам, викладачам, магістрам і студентам вищих закладів освіти, практичним працівникам у галузі освіти.

Відповідальність за зміст, стилістику, орфографію та пунктуацію статей несуть автори
Видано за рахунок авторів.

ISBN 978-966-8196-19-5

© Харківський національний педагогічний
університет імені Г. С. Сковороди, 2020

ЦИФРОВА КОМПЕТЕНТНІСТЬ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ

Прокопенко А. І.

доктор педагогічних наук, професор директор
інституту інформаційних технологій

Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди м. Харків,
Україна

Доценко С. О.

доктор педагогічних наук, доцент завідувач
кафедри інформаційних технологій

Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди м. Харків,
Україна

У статті розкрито та проаналізовано основні шляхи формування цифрової компетентності майбутніх фахівців. Наведено інструменти та засоби розвитку цифрової компетентності: системи відкритої освіти, хмарні технології, науково-освітні інформаційні мережі, глобальні мережі освітян, технології електронного та дистанційного навчання, сучасні мобільні засоби, технології підтримки віртуальної навчальної діяльності, е-комунікацій, електронні ресурси, персоналізовані віртуальні середовища, спеціальні технології мобільного та змішаного навчання.

Ключові слова: *STEM-освіта, цифрова компетентність, відкриті освітні ресурси, дистанційна освіта, мобільне навчання.*

The author have described and analyzed the main ways of forming the digital competence of future specialists. The tools and means of development of digital competence have been presented. They are the open education systems, cloud technologies, scientific and educational information networks, global educational networks, electronic and distance learning technologies, modern mobile tools, technologies of support of virtual educational activity, e-communications, electronic resources, personalized virtual environments, special mobile and blended learning technologies.

Key words: *STEM Education, digital competence, Open Educational Resources (OER), distance education, mobile learning (m-learning).*

Модернізація освітніх систем високорозвинених країн на засадах STEM-освіти спричинена зародженням в їх економіках VI технологічного укладу. Вона передбачає фундаменталізацію освіти, формування у працівників здатності до науково-технічної творчості та винахідництва (National Network for Manufacturing Innovation (NNMI) Program Strategic Plan (2016); Science for a Sustainable Future (UNESCO, 2018), STEM Education Consultation Report (2017)). При цьому в зазначених програмних документах наголошується, що тільки ті держави, що виявляться спроможними осучаснити національні системи освіти відповідно до аксіологічних імперативів цивілізаційного розвитку людства в III тисячолітті, зможуть побудувати потужну економіку й успішне громадянське суспільство. З огляду на зазначене цілком умотивованим є включення до проблемного поля

національних і зарубіжних досліджень питань щодо розвитку цифрової компетентності майбутніх спеціалістів.

Сьогодні цифровізація освіти відкриває нові перспективи для будь-якої професійної сфери, оскільки дає можливість розширити контекст діяльності, організовувати міжнародну співпрацю, створювати віртуальні групи та спільноти, форуми та чати, забезпечувати доступ до матеріалів різних форматів – текстів, мультимедіа, телебачення, подкастів, можливості спілкуватися з носіями мови через різноманітні Інтернет-системи тощо. ЗВО несуть відповідальність за перетворення своїх студентів на активних «цифрових громадян», що у своє чергу потребує оновлення змісту освітніх програм, підвищення професійної майстерності викладачів для надання студентам відповідних послуг та ресурсів.

До найбільш важливих інструментів і засобів розвитку цифрової компетентності належать такі: системи відкритої освіти, хмарні технології, науково-освітні інформаційні мережі, глобальні мережі освітян-новаторів, технології електронного та дистанційного навчання, сучасні мобільні засоби, спеціальні технології підтримки віртуальної навчальної діяльності, засоби підтримки е-комунікацій, електронні предметно-інформаційні ресурси, персоналізовані віртуальні середовища, спеціальні технології підвищення ефективності проектування та використання мобільних навчальних систем тощо. З огляду на те, що основним завданням сучасної освіти є сприяння особистості в самореалізації за допомогою створення умов для якісного навчання, одним із пріоритетів розробки дистанційних курсів є визначення критеріїв якості освіти [4, с. 5].

Особливу увагу необхідно приділяти інтегрованим освітнім проектам і дослідженням. При цьому під час роботи важливо забезпечувати дотримання таких вимог: активна взаємодія учасників (дискусії, дебати тощо); висока якість методичних матеріалів (рекомендації, посібники, глосарії та ін.); обґрунтованість і повнота структури навчального матеріалу, його відповідність вимогам навчальних стандартів, науковість, глибина та посиљна складність змісту, ясність і чіткість викладення; адаптованість навчального матеріалу до рівня обізнаності студентів; достатній ступінь наочності навчального матеріалу, обґрунтованість використання мультимедійних засобів, динамічність медіаконтенту; можливість реалізації формульованого та підсумкового оцінювання; стимулювання самостійної роботи студентів.

Важливим критерієм якісної роботи викладача є врахування ним технічних особливостей електронного навчання, зокрема тривалості і складності підготовки та завантаження електронних матеріалів, необхідності опрацюванню е-портфолію, блогів, форумів та інших рефлексивних засобів здійснення інноваційних підходів у реалізації дистанційного навчання.

Вагоме значення має введення до навчальних планів підготовки бакалаврів і магістрів навчальних дисциплін, метою яких є формування та розвиток у студентів цифрової культури. Так, з 2018-2019 навчального року в Харківському національному педагогічному університеті імені Г. С. Сковороди в межах навчальної дисципліни «Педагогіка» введено змістові модулі «Засоби цифрової підготовки» для бакалаврів та «Кібербезпека в освіті» для магістрів. Студентам

пропонуються тематики лекційних та практичних занять: «Цифрове громадянство», «Цифрова грамотність та цифрова компетентність», «Мережеві можливості для навчання», «Основні засади забезпечення кібербезпеки в Україні та світі», «Кібербезпека інформаційних технологій та систем», «Кібербезпека в системі освіти» тощо [1].

Очікувані результати курсу включають:

- наявність знань щодо теорії цифрового покоління, розуміння особливостей змін мислення, уваги й пам'яті у цифрового покоління; знання структури цифрової грамотності, розуміння специфіки цифрового споживання, цифрової безпеки, цифрової компетентності; знання видів інтернет-комунікації, видів ризиків в Інтернеті, розуміння особливостей цифрової поведінки особистості; знання споживчих можливостей і ризиків Інтернет-шопінгу; напрямків досліджень цифрової грамотності в Україні та за кордоном;

- сформованість умінь щодо: 1) аналізу структури цифрової грамотності; проведення SWOT-аналізу цифрової грамотності, аналізу цифрової безпеки, сильних та слабких сторін, ризиків для користувачів, аналіз практичних ситуацій інтернет-комунікації; володіння цифровою грамотністю, самомотивацією щодо оновлення практичних умінь використання нових навчальних програм; 2) аналізу наукових статей; дослідження проблемних ситуацій та засобів їх вирішення (ментальні карти, Smart-діаграми тощо); 3) моделювання структури цифрової грамотності, проектування принципів цифрового громадянства, поточного прогнозу розвитку цифрового суспільства, цифрового навчання; проектування алгоритмів розв'язування задач цифрової комерції, навчання, комунікації; оцінка практичних ситуацій цифрової взаємодії учнів, можливостей цифрової комерції, оцінка ризиків і ситуацій цифрової агресії — тролінг і кібербулінг, створення ліній допомоги.

На лекційних та практичних заняттях використовуються кейс метод, метод мозкової акати, методи критичного мислення (сенкан, кубування, метод прес, «шість капелюхів» тощо).

На кафедрі інформаційних технологій заплановано проведення інноваційних проєктів:

1. Впровадження відкритих ресурсів в освіту (завданням проєкту є перехід до екосистеми персоналізованої освіти на основі відкритих освітніх ресурсів.). Очікувані результати: готовність педагогічних кадрів до інтеграції в освітній простір е-ресурсів (відео- та фотохостинги, музеї, бібліотеки тощо) та MOOCs (масових онлайн відкритих курсів), реалізації ігрових підходів щодо інклюзивного навчання, гейміфікації, перспективам розбудови STEM, STEAM, SMART та дизайн-освіти.

2. Науково-методичні основи розвитку електронної педагогіки (проєкт спрямований на створення єдиного електронного освітнього середовища університету, що дозволить забезпечити новий рівень інформаційної підтримки навчального процесу). Очікувані результати: підвищення ефективності підготовки педагогічних кадрів відповідно НУШ та європейських вимог.

3. Формування цифрової компетентності майбутнього вчителя (проєкт спрямований на організацію інноваційних заходів щодо формування цифрової

компетентності студентів 1-2 курсів: створення дистанційних курсів, проведення вебінарів, інтернет-конференцій та майстер класів). Очікувані результати: вдосконалення цифрової підготовки викладача педагогічного університету до застосування сучасних засобів технічного і програмного забезпечення у науково-дослідній та викладацькій діяльності для різних профілів освітніх програм, зокрема: засобів безпечного кіберпростору; опрацювання текстової, числової та графічної інформації (МО, Google), мультимедійних освітніх ресурсів; засобів ефективної інтелектуальної діяльності (інтелект-карти, інфографіка, керування контенту тощо) у персоналізованій навчальній мережі.

У зв'язку з тим, що цифровий технологічний прогрес вимагає абсолютно іншого рівня компетентності від майбутніх фахівців, однією зі значущих компетентностей є цифрова, яка поєднує в собі цілий ряд спеціальних умінь та навичок, що сприяють підвищенню якості процесу навчання за допомогою «вдалого» застосування цифрових технологій у майбутній діяльності.

Список використаних джерел:

1. Доценко С. О., Прокопенко А. І. Цифрова грамотність майбутніх учителів у контексті STEM-освіти. *Психолого-педагогічні проблеми вищої і середньої освіти в умовах сучасних викликів: теорія і практика* : матер. III Міжнар. наук.-практ. конф. (Харків, 10 квітня 2018 р.) / Харк. нац. пед. ун-т імені Г. С. Сковороди. Харків, 2018. С. 298-300.
2. Інформаційна та кібербезпека : соціотехнічний аспект : підручник / [В. Л. Бурячок, В. Б. Толубко, В. О. Хорошко, С. В. Толюпа]; за заг. ред. д-ра техн. наук, професора В. Б. Толубка. К., 2015. 288 с.
3. Освіта в сфері прав людини в Інтернеті : метод. посіб. [Мурашкевич О. А., Черних О. О.]. К., 2015. 70 с.
4. Прокопенко А. І., Підчасов Є. В., Москаленко В. В., Доценко С. О., Лебедєва В. В. Технології дистанційного навчання : методологія створення та супроводу навчальних курсів : навч. посіб. Х., 2019. 81 с.
5. Прудникова О. В. Інформаційна культура інформаційного суспільства : філософський вимір. *Вісник Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого»*. Сер. : Філософія. 2016. № 4(31). С. 44-53.
6. Kellner D. Media Culture: cultural, studies, identity and politics between the modern and postmodern. London; New York, 1995. 368 p.

ІННОВАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЯК ФЛАГМАН СУЧАСНОЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Ткачов С. І.

доктор педагогічних наук, професор професор
кафедри педагогіки та психології
Харківська державна академія фізичної культури м.
Харків, Україна

Секція І**Розвиток педагогічної науки й освіти: історія та сучасність****Бень В. В., Васильєва С. О.**

Сутність і принципи вальдорфської педагогіки 3

Бондар Т. В.

Наукові підходи до розв'язання проблеми організаційно-просвітницької діяльності товариства «Знання» в Україні (друга половина XX – початок XXI століття) 6

Бондаренко А. С.

Діяльність кафедр Харківського державного учительського інституту в повоєнні роки 9

Вихрущ В. О., Романишина Л. М.

Педагогічна ментальність у формуванні фахової компетентності педагога 13

Довженко Т. О., Небитова І. А.

Мотивація професійного вибору майбутньої професії студентів факультету початкового навчання як головний компонент їхнього професійного зростання. 16

Жадько О. А.

Гене́за ідеї місцевого самоврядування в Україні 20

Зеленська Л. Д.

Методи історико-педагогічного дослідження у розрізі парадигми наукового знання 23

Зозуля К. В.

Сучасні методи навчання хореографії дітей молодшого шкільного віку в позашкільних закладах освіти 27

Іонова О. М.

Штайнер-педагогіка в контексті сучасних культурно-освітніх викликів 30

Калашнікова Л. М., Ло Юаньвень

Педагогічний потенціал китайської естрадної музики як засіб творчого самовираження майбутніх музично-педагогічних працівників 33

Карпенко Л. М., Васильєва С. О.

Єдність шкільного і сімейного виховання в досвіді В. О. Сухомлинського і в сучасних реаліях 37

Кін О. М.

Діяльність студентських громадських організацій на території Західної України в 1919-1939 рр. 41

Лаврушина Н. М.

Становлення державної системи соціального забезпечення дітей і (1919 р. – 20-ті рр. XX ст.) 45

Лі Янь

Урахування специфіки художньо-педагогічних спеціальностей у процесі формування готовності вчителів образотворчого мистецтва до творчої самореалізації 48

Лупаренко С. Є.	
Розвиток литячої літератури в Україні в XIX ст.	51
Матвійчук Ю. Ю.	
Використання інтегрованих курсів в освітньому процесі закладів загальної середньої освіти: історичний досвід.	55
Пісоцька М. Е.	
Індивідуалізація навчання студентів на заняттях з педагогічних дисциплін: історичний досвід	58
Попова О. В., Кабанська Г. А., Остапенко Л. П.	
Педагогічне прогнозування розвитку інноваційних процесів освіти.	62
Рогова Т. В., Рогова О. В.	
Сутнісні характеристики освіти в контексті сучасних викликів	65
Свічкарь В. Р.	
Суспільно-корисна праця студентської 20-х років XX століття як передумова розвитку в Україні	69
Таможська І. В.	
Підготовка науково-педагогічних кадрів у приват-доцентурі університетів України (друга половина XIX – початок XX століття)	72
Троцько А. В., Друганова О. М.	
Проблема удосконалення лекційних занять в університетах України: історико-педагогічний аспект	76
Ялліна В. Л.	
Деякі питання кадрового забезпечення шкіл Харківської губернії наприкінці XIX ст.	80
Секція II Психолого-педагогічні особливості дистанційної освіти	
Безвесільна Н. Т., Дудка Л. А.	
Дистанційна освіта як інноваційна технологія навчання студентів другої іноземної мови: досвід розробки курсу	85
Мандрікова М. О., Твердохліб Т. С.	
Організація дистанційного навчання в сучасних закладах загальної середньої освіти	88
Штефан Л. А.	
Дистанційна освіта як форма організації навчання	92
Секція III Психолого-педагогічні основи інклюзивної освіти	
Гончарова Н. В.	96
Розвиток життєвої компетентності у дітей з особливими освітніми потребами засобами дидактичних ігор	
Єльчанінова Т. М., Сушко В. В.	99
Основи психокорекційної роботи з учнями з особливими освітніми потребами	
Камишева О. В.	
Робота з дітьми з особливими освітніми потребами в закладах загальної середньої освіти	103

Пісоцька М. Е., Псарьова М. Д.

Погляди вчених США на поведінково-освітні методи роботи з дітьми з розладом спектру аутизму. 106

Собченко Т. М.

Формування готовності майбутніх педагогів до організації освітнього процесу в умовах інклюзивної освіти в закладах загальної середньої освіти 110

Чемоданова М. Ф.

Cooperative learning as a strategy of inclusive education 113

Секція IV Інноваційні технології в навчанні й вихованні школярів

Агаркова Н. О.

Смарт-освіта в сучасному освітньому середовищі 117

Борзенко О. С., Романова Н. В.

Навчання учнів предметам природничого циклу в контексті положень «Нової української школи» 120

Васильєва С. О., Трубавіна І. М.

Поняття про новації та інновації в педагогічній діяльності вчителя 124

Докучаєва В. В.

Проектування як інструмент інноватизації освітнього простору 127

Какадій В. М., Савельєва А. В.

Впровадження дискримінаційного підходу в освіті на прикладі роботи антидискримінаційного центру Огіївського навчально-виховного комплексу 131

Котко Т. О.

Нетрадиційні уроки як форма навчання в закладі загальної середньої освіти 135

Лазарєв М. О., Лазарєва О. М., Лазарєва К. С.

Можливості технологій евристичної освіти для формування професійно-творчих компетентностей майбутнього педагога 138

Мариновська О. Я.

Діагностичний інструментарій: технологія інтелектуальної капіталізації знань учнів 142

Немцова І. В., Немцова Т. Є.

Роль інформаційно-комунікаційних технологій в освітньому процесі 145

Охременко Г. І.

Інформаційно-комунікативні технології та їх роль у педагогічному процесі 148

Прокопенко І. А.

Стан готовності вчителів та адміністрації шкіл м. Харкова до фасилітаційної взаємодії з учнями (практичний кейс) 151

Петренко Я. С.

Benefits of digital shift in education 156

Секція V. Проблеми вищої та середньої школи: дидактика, виховання, управління	
Гузенко Н. О., Попов В. Д.	
Застосування виховних ситуацій у процесі формування досвіду моральної поведінки старших підлітків	160
Гук І. П.	
Педагогічне забезпечення самоорганізації навчально-пізнавальної діяльності студентів медичного коледжу	163
Дейниченко Г. В., Дейніченко Т. І.	
Роль і місце технічного конструювання в умовах реформування загальної середньої освіти	167
Жуков В. П.	
Підготовка майбутніх учителів музичного мистецтва до інтегрованого навчання учнів під час педагогічних практик	170
Золотухіна С. Т., Лозова В. І.	
Експеримент у системі педагогічного дослідження	174
Кабацька О. В.	
До питання створення здоров'язбережувального освітнього середовища в закладі вищої освіти	176
Князян М. О.	
Дослідницька компетентність майбутніх перекладачів: сутність та структура	180
Кохан Д. М.	
Вплив гендерних стереотипів сучасного суспільства на формування шляхетного ставлення до жінки	183
Красін С. А.	
Аналіз поглядів студентів на проблему формування готовності до усвідомленого батьківства	186
Лебедик Л. В.	
Сучасні вимоги до змісту підготовки майбутніх викладачів вищої школи	189
Ленська О. О., Ступницька Н. М.	
Специфіка викладання для студентів із девіантною поведінкою	193
Прокопенко А. І., Доценко С. О.	
Цифрова компетентність майбутнього фахівця	196
Ткачов С. І., Ткачова Н. О., Ткачов А. С.	
Інноваційний університет як флагман сучасної вищої освіти	199
Харківська А. А.	
Імплементація принципів академічної доброчесності ЗВО на засадах просвітницької діяльності	203
Юрченко О. В.	
Особливості осмислення давньоруської етніміки як фактору творення національної свідомості	207
Avdieienko I. M., Kotova A. V., Shamaieva I. I.	
Main types of non-linguistic specialty students' self-study	211

廖彩之 何继林

大学生主观幸福感与自我效能感的关系研究

214

Ляо Цайчжи

Дослідження взаємозв'язку суб'єктивного благополуччя і самоефективності студентів

Секція VI Розвиток обдарованої особистості в сучасному освітньому середовищі

Гречко Д. М.

Робота з обдарованими студентами на заняттях української мови та літератури 223

Гура І. В., Ткаченко В. М., Козуб К. І.

Психолого-педагогічні особливості роботи викладача-словесника з обдарованими студентами 226

Ісаєва С. М.

Обдарована особистість у сучасному освітньому середовищі: виявляємо, розуміємо, підтримуємо 230

Сасімова І. А., Фоменко О. Л.

Пошуково-дослідна робота – інструментарій прояву обдарованості та формування компетентностей здобувача освіти 233

Ушмарова В. В.

Технології освіти обдарованих дітей у освітньому середовищі початкової школи науково педагогічного проекту «Інтелект України» 237

Секція VII

Актуальні проблеми освіти дорослих

Боголій М. О.

Міжкультурний підхід як основа навчання іноземних мов 241

Лешньова Н. О., Павлова Л. В., Сергєєва О. А.

Викладання іноземної мови у вікових групах: принципи і підходи 244

Лугасєва Т. В.

Особливості організації освіти дорослих в університетському просторі: історико-педагогічний аспект 248

Стрельников В. Ю.

Застосування тьюторської технології «Діадної взаємодії» у післядипломній освіті вчителя 251

Трухан А. В.

Можливості International Child Development Program в наданні фасилітативної підтримки сім'ям у Норвегії 254

Секція VIII

Соціально-психологічні засади розвитку особистості в освітньому процесі

Діомідова Н. Ю.	
Типологія емоційно-інтелектуальних злібностей студентів	258
Довженко О. О., Ходикіна Ю. Ю.	
Інноваційні технології як чинник розвитку особистості в освітньому процесі	262
Дорошко І. І., Довженко О. О., Туріщева Л. В.	
STREAM-технології в дошкільній освіті	265
Кривко М. Ю.	
Переваги освітньо-культурної глобалізації в сучасному Євразійському просторі	268
Малихіна О. Є., Туріщева Л. В.	
Використання настільних ігор як умова соціалізації дітей з особливими потребами	274
Поденко О. Ю., Поденко А. В.	
Психологічні особливості формування конкурентоздатної команди в організації	277
Секція IX	
Порівняльна педагогіка в сучасному світі	
Балацинова А. Д.	
Навчальні округи у Франції: історія та сучасність	282
Бао Шуцзюань	
Особливості розвитку дітей дошкільного віку в закладах дошкільної освіти в КНР	285
Бекетова Ю. В., Садова Н. О.	
Розвиток порівняльно-педагогічної науки в США	288
Ван Янься	
Інтегративний підхід на уроках музики у КНР	292
Ду Цзінсюй	
Історико-педагогічні аспекти становлення ідеї формування в китайської студентської молоді підприємницької компетентності	295
Круглій К. Л., Молнар Т. І.	
Вплив крос культурних особливостей студентів із КНР на результати навчання у закладі вищої освіти	298
Лу Баовень	
Сучасні тенденції етнокультурного навчання студентів закладів вищої освіти КНР та України: порівняльний аналіз	301
Май Вень	
Педагогічний потенціал музики як фактору духовно-естетичного виховання особистості (за поглядами українських та китайських науковців)	304
Разуменко Т. О.	
Особливості освітніх програм підготовки хореографів у КНР	308
Рибалко Л. С., Чжоу Мін	
Поняття «естетичний смак музично-педагогічних працівників» у	311

дослідженнях вітчизняних і китайських вчених

Сергєєва О. А.

Розвиток науково-дослідної компоненти в освітньому процесі закладів вищої освіти США 314

Хоу Ісюань

Проблеми стимулювання майбутніх учителів хімії до професійної самореалізації в освітньому середовищі України і Китаю 318

Хуан Тівень

Особливості організації освітнього процесу студентів-музикантів у закладах вищої освіти в КНР 321

Чжан Ян

Вплив національно-культурних традицій на розвиток музичної освіти в КНР (друга половина XX ст.) 323

Щебликіна Т. А., Джоу Юнь

Історичні передумови розвитку вокально-педагогічної освіти в Китаї 327

Ян Чженьюй

Передумови становлення вищої музичної освіти в КНР 330

Sollied S.

Experiences from parental guidance in Norwegian shelters 333

张国民

未来的编舞者必须在教孩子跳舞之前做好充分的准备。

Чжан Гомінь

Підготовка майбутніх хореографів для роботи у дитячих танцювальних колективах КНР 337

Секція Х

Актуальні питання професійної підготовки фахівця

Васильєва О. В., Чень Жуйцзюнь

Проблема формування вміння виконавської інтерпретації в майбутніх викладачів вокалу 342

Спіхіна М. А.

Наукові підходи у дослідженні партнерської взаємодії майбутнього вчителя початкової освіти 345

Кабанська О. С., Пліс В. П., Стрельченко Д. В.

Використання цифрових технологій у професійній підготовці майбутніх вчителів-філологів 348

Кайдалова Л. Г., Фесенко В. Ю., Шварп Н. В.

Технологія змішаного навчання у підготовці майбутніх фахівців охорони здоров'я 351

Климентьєва О. С.

Підготовка майбутніх правоохоронців до розв'язання конфліктів 355

Корнюш Г. В.

Медіаграмотність викладача іноземної мови як вимога часу в контексті вирішення завдань іншомовної підготовки студентів закладів вищої освіти 358

Крутій К. Л., Попович О. М.

Можливості використання форсайт-гри у підготовці студентів до роботи в сенсорно збагаченому середовищі з малюками. 362

Лебедєва К. О.

Визначення рівня сформованості професійної компетентності студентів у контексті ресурсного підходу 365

Лей Сяо

Характерні особливості культурного самовираження у процесі підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва 369

Микитюк С. О.

Освітнє середовище ЗВО як ресурс якості підготовки майбутніх педагогів-вихователів закладів дошкільної освіти 372

Романюк Д. Х.

Підготовка майбутніх філологів до організації тьюторської діяльності в університетах 375

Салі О. В.

Проектні технології формування соціокультурної компетентності студентів у процесі навчання іноземних мов 379

Славінська Ю. С.

Педагогічні засади мотивації майбутніх лікарів-стоматологів до професійної самореалізації у освітньому процесі в закладах вищої медичної освіти 382

Соколова А. В., Цай Ін'їн

Підготовка майбутнього вчителя музичного мистецтва до музично-естетичної діяльності в класі постановки голосу 385

Ульянова В. С.

Підвищення якості вищої музично-педагогічної освіти на засадах адаптивного управління 389

Усиченко О. В.

Інтелектуально-оцінювальні вміння як важливий складник професійної компетентності майбутніх фахівців кухарської справи 392

СЕКЦІЯ XI

Студентські студії

Башкір О. І., Ільченко А. Р.

Формування термінологічної компетентності учнів на уроках іноземної мови 396

Єсьман І. В., Курасова А. А.

Формування основ академічної доброчесності в учнів початкової школи 399

Зеленська Л. Д., Шевченко Ю. Д.

Психолого-педагогічний супровід здобувачів вищої освіти з вадами зору 403

Калашнікова Л. М., Кондратьєва Т. С.

Дослідницькі завдання як засіб формування дослідницьких умінь здобувачів вищої освіти 407

Калашнікова Л. М., Майстрюк І. С.

Питання забезпечення педагогічної підтримки студента у навчально-виховному процесі ЗВО 410

Лазарєва О. М., Стрельченко Є. О.

Особливості навчання дітей з вадами зору в інклюзивній освіті 414

Попова О. В., Цапко А. М., Топчій Д. С.

Розвиток професійного статусу вчителя в КНР 417

Собченко Т. М., Гусенко К. В.

Використання технології проблемного навчання у сучасній школі 421

Відомості про авторів 426

Наукове видання

За редакцією
Золотухіної Світлани Трохимівни

**Психолого-педагогічні проблеми вищої і середньої освіти в умовах сучасних
викликів: теорія і практика**
Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції
(Харків, 12 грудня 2019 р.)

Відповідальна за випуск: **Н.О. Ткачова**
Технічний редактор: **О.М. Кін**

*Відповідальність за дотримання вимог академічної
добросовісності несуть автори*

Підписано до друку 14.04.2014 Формат 60х84 1/16. Папір офсетний.
Гарнітура Times New Roman. Друк – офсетний. Ум. друк. арк. 27,94.
Обл.-вид.арк. 30,01 Зам. № 533. Наклад 300 прим. Ціна договірна.

Харківський національний педагогічний університет
імені Г.С.Сковороди.
Україна, 61002, м. Харків, вул. Алчевських, 29.

Видавництво «Мітра»
Свідоцтво про державну реєстрацію: Серія ДК №1635
від 25.12.03. Ліцензія №1413900866
т.: +380675765437, e-mail: mitra_izdat@meta.ua
